

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/916/2015
Identifikačné číslo spisu:	5414203876
Dátum vydania rozhodnutia:	22.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5414203876.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu Mesta Dolný Kubín, so sídlom v Dolnom Kubíne, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, IČO: 00 314 463, v dovolacom konaní zastúpeného Advokátska kancelária Kováčik Legal s. r. o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1729, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Martin Kováčik, proti žalovanej U. bývajúcej v S. Y., U., o vypratanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6C/111/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. augusta 2015 sp. zn. 11Co/81/2015, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou z 31. júla 2014, ktorá bola Okresnému súdu Dolný Kubín (ďalej len „súd prvej inštancie“) doručená 13. augusta 2014 sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej vypratať v žalobnom petite bližšie špecifikovanú nehnuteľnosť.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 29. decembra 2014 č. k. 6C/111/2014-58 uložil žalovanej povinnosť vypratať vo výroku bližšie špecifikovanú nehnuteľnosť do pätnástich dní od zabezpečenia náhradného bytu a rozhodol o náhrade trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaná spolu s jej členmi domácnosti obýva nehnuteľnosť, o ktorej vypratanie v danom prípade ide, pričom nájom tejto nehnuteľnosti jej skončil uplynutím dohodnutej doby nájmu. Keďže nová nájomná zmluva nebola medzi žalobcom a žalovanou uzavretá dospel k právnomu názoru, že žalovaná užíva predmetnú nehnuteľnosť bez právneho titulu, a teda, že žaloba žalobcu na vypratanie bytu je oprávnená. Zároveň mal preukázanú nepriaznivú sociálnu situáciu žalovanej, ktorá sa navyše stará o zdravotne postihnutého syna a spoločne s nimi nehnuteľnosť obýva aj jej dcéra a vnúča. Vyhovenie žalobe v plnom rozsahu by malo na ňu a členov jej domácnosti negatívny dopad v podobe straty obydli. Takýto výkon vlastníckeho práva žalobcu považoval za priečiaci sa dobrým mravom, nakoľko žalobca má zákonom uloženú povinnosť starostlivosti o potreby svojich obyvateľov. Dospel preto k záveru, že povinnosť žalovanej vypratať predmetnú nehnuteľnosť je treba viazať na poskytnutie náhradného bytu zo strany žalobcu. Vec právne posúdil podľa § 710 ods. 2, § 712 ods. 1 až 4, § 712a

ods. 3 a 4, § 711 ods. 1 písm. d/, § 126 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a Čl. 20 ods. 3 ústavného zákona č. 160/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky.

3. O odvolaní žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 27. augusta 2015 sp. zn. 11Co/81/2015 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav a následne vec nesprávne právne posúdil. Mal za to, že súd prvej inštancie mal ako predbežnú otázku posúdiť platnosť nájomnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovanou. Posúdenie tejto otázky považoval pre rozhodnutie vo veci samej za podstatné najmä z hľadiska, či nové uzavretie nájomnej zmluvy nemalo za cieľ obísť ustanovenia zákona o chránenom nájme (pri nájme na dobu neurčitú).

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Dovolanie odôvodnil tým, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), ako aj tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Namietal, že odvolací súd nerešpektoval ustanovenie § 212 ods. 1 O. s. p., ktoré upravuje viazanosť odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania. Vytýkal odvolaciemu súdu, že hoci v odvolaní neuvádzal ako odvolací dôvod platnosť nájomnej zmluvy, odvolací súd sa touto skutočnosťou zaoberal. Týmto postupom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko odvolací súd prekročil svoju „právomoc“, k čomu sa on nemohol žiadnym spôsobom vyjadriť. Zároveň odvolací súd, ktorý si predbežne osvojil záver súdu prvej inštancie o povinnosti žalobcu poskytnúť žalovanej náhradný byt, vec nesprávne právne posúdil. Žiadal preto rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadрила.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

7. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. aj nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas naň oprávnenou osobou, sa zaoberal prípustnosťou dovolania a dospel k záveru, že ho treba pre neprípustnosť odmietnuť.

8. Dovolaním bolo možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

9. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu boli upravené v ustanovení § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.

10. V preskúmvanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

11. V danom prípade je dovolanie podané proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu nevykazuje znaky ani jedného z uznesení uvedených v ustanoveniach vymenovaných vyššie, keďže sa nejedná ani o zmeňujúce, ani o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, a nejde ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska. Prípustnosť dovolania preto podľa § 239 O. s. p. neprichádza do úvahy.

12. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p. ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namietal alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

13. Procesné vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. žalobca nenamietal a ich existenciu nezistil ani najvyšší súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

14. Žalobca odôvodnil odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v podstate tým, že odvolací súd nerespektoval ustanovenie § 212 ods. 1 O. s. p., keď vec posúdil nad rozsah dôvodov jeho odvolania a neumožnil mu sa k tejto skutočnosti vyjadriť.

15. Najvyšší súd k uvedenému tvrdeniu žalobcu uvádza, že ak v konaní o povinnosti vypratať byt po zabezpečení bytovej náhrady, je odvolaním napadnutý len výrok rozsudku súdu prvej inštancie o bytovej náhrade, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania a je povinný preskúmať rozsudok prvej inštancie v celom rozsahu. Treba tu vychádzať zo skutočnosti, že ak súd prvej inštancie rozhodol o uložení povinnosti byt vypratať až po zabezpečení bytovej náhrady, ide vždy o rozhodovanie v určitej väzbe na zákonnú úpravu bytovej náhrady v zmysle § 712 OZ, a teda, že tu vyplýva z právneho predpisu určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi účastníkmi, kedy odvolací súd nie je v zmysle § 212 ods. 2 písm. d/ O. s. p. viazaný rozsahom odvolania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 87/2006 uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 18/2007). Odvolací súd nepostupoval preto v rozpore s ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., ak rozsudok súdu prvej inštancie preskúmal v celom rozsahu, hoci odvolanie žalobcu smerovalo len do výroku o bytovej náhrade a jeho rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Napokon, v novom konaní žalobca bude mať možnosť vyjadriť sa aj k otázke platnosti nájomnej zmluvy uzavretej medzi ním a žalovanou. Žalobca preto nedôvodne namietal, že odvolací súd postupom v rozpore s ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

16. Žalobca dovolanie odôvodnil aj tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

17. Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Súdna prax je jednotná v tom, že nesprávne právne posúdenie veci je dovolacím dôvodom, avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Aj za predpokladu, že by tvrdenie žalobcu bolo opodstatnené, (najvyšší súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval), mohlo by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladalo by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.

19. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v preskúmvanej veci dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p.. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej žiadne trovy nevznikli.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.